

Verbod plastic tasjes: oplossing of symboolpolitiek?

“Tasje erbij?” Vraagt de caissière. Na een lange werkdag sta ik bij de kassa van de buurtsuper met een mand vol yuppervoedsel. Alhoewel het avondeten lonkt sta ik hier met een dilemma. Ik heb een hekel aan dunne, eenmalige plastic tasjes. Mijn impulsboodschappen moeten dan maar op een andere manier thuis komen. Een gebruikte bananendoos biedt soelaas maar het voorval houdt me de hele avond bezig.

“Tasje erbij?” is dé niet meer weg te denken vraag uit de Nederlandse winkel ervaring. Al is er een verandering gaande. [Onderzoek](#) toont aan dat twee woorden meer of minder een enorm verschil kunnen uitmaken. Door het simpelweg niet meer stellen van de vraag wordt tot 75% minder tasjes meegegeven. Gemiddeld gebruiken we in Nederland nu jaarlijks 170 plastic tasjes per persoon. Een meer ingrijpende maatregel is het totaalverbod dat Europa haar winkeliers wil opleggen. Een verbod op de plastic tas. Gemaakt van olie, een eindige, fossiele grondstof. Meestal eenmalig gebruikt en vaak eindigend als plastic soep in de wereldzeeën.

Plastic verpakkingen worden nauwelijks gerecycled en belanden gemakkelijk in de natuur. Met alle gevolgen van dien: kleine plastic fragmenten komen via de voedselketen terug op ons bord. De plastic soep (concentratie plastic afval in rivieren en oceanen) is aanzienlijk en niet of nauwelijks meer op te ruimen. Het is duidelijk dat we moeten ‘consuminderen’, meer afval scheiden en hergebruiken.

Steeds meer landen treffen maatregelen en in navolging van Europees beleid [verbiedt](#) Nederland per 1 januari het gratis weggeven van plastic tasjes. Op het eerste gezicht geweldig nieuws. Toch betoog ik hier dat de maatregel alles wegheeft van symboolpolitiek. Een Haags compromis dat smaakt als een waterig soepje. Voor de buhne en zodanig gepresenteerd om goedkoop te kunnen scoren. Zoals altijd schuilt ‘the devil in the details’.

Een verbod klinkt leuk, prachtig zelfs, maar brengt het écht de gewenste oplossing voor het milieu?

Het afgekondigde ‘totaalverbod’ herbergt namelijk enkele belangrijke uitzonderingen, blinkt uit in vaagheid en reikt geen sterke alternatieven aan.

- De aller dunste tasjes mogen gratis weggegeven blijven worden. Dit onder het mom van hygiëne en tegengaan van voedselverspilling. Juist deze dunste tasjes worden niet of nauwelijks hergebruikt!
- Niet meer gratis betekent in de praktijk één cent afrekenen en dus geen prikkel voor de consument een beter alternatief te kiezen.
- Als alternatief wordt ‘duurzaam materiaal’ aangereikt. Wat is dit precies? Gedeeltelijk gerecycled, van hernieuwbaar materiaal, of volledig composteerbaar?

De goed bedoelde maatregel lijkt door onvolledigheid in schoonheid te stranden. Hopelijk is het een aanzet naar een echt ‘totaalverbod’. Biologisch afbreekbare tasjes op basis van hernieuwbaar materiaal bieden een sterk alternatief omdat hiermee de biologische kringlopen gesloten kunnen worden. Thuis groeit de stapel bananendozen. Ik denk niet de enige consument te zijn die in de haast vergeet een herbruikbare draagtas mee te nemen!